

UCHWAŁA

Dnia 15 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

Protokolant starszy sekretarz sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2022 r. wniosku Prokuratury Krajowej Wydziału Spraw Wewnętrznych z 17 stycznia 2022 r., sygn. PK XIV Ds. (...), w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w Ł. – D.S.

na podstawie art. 80 §2c. art. 129 §2 i art. 129 §3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z 2021 r. poz. 1080, 1236)

uchwalił:

I. zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w Ł. D.S. za to, że: w dniu 29 marca 2021 r. w Ł., na ulicy (...) będąc w stanie nietrzeźwości sięgającym stężenia co najmniej 0,6 promila alkoholu we krwi prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki H. o numerze rejestracyjnym (...) tj. za czyn z art. 178a §1 k.k.

II. w pozostałym zakresie wniosku nie uwzględnić;

III. zawiesić sędziego Sądu Rejonowego w Ł. – D.S. w czynnościach służbowych;

IV. na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych obniżyć sędziemu Sądu Rejonowego w Ł. – D.S. - wysokość wynagrodzenia o 50%;

V. kosztami postępowania immunitetowego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

17 stycznia 2022 r. Prokuratura Krajowa – Wydział Spraw Wewnętrznych wniosła o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcia do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w Ł. o to, że:

1. w dniu 29 marca 2021 roku w Ł., na ulicy (...) będąc w stanie nietrzeźwości sięgającym stężenia co najmniej 0,6 promila alkoholu we krwi prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki H. o numerze rejestracyjnym (...), tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.,
2. w dniu 29 marca 2021 roku w Ł. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru będąc funkcjonariuszem publicznym sędzią Sądu Okręgowego w Ł., przekroczył swoje uprawnienia w zakresie orzekania wynikające z przepisu art. 25 § 3 k.p.k., art. 26 k.p.k., 28 § 1 k.p.k., z art. 29 § 1 k.p.k. oraz z art. 2 § 1 k.p.k., z art. 82 § 1 i § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku *Prawo o ustroju sądów powszechnych* w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu w stanie sięgającym stężenia od co najmniej 0,6 promila do co najmniej 1,0 promila alkoholu we krwi przewodniczył rozprawom apelacyjnym w sprawach o sygnaturach: V Ka (...) na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego H.P. od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 9 lipca 2020 roku sygn. Ul K (...) uznającego H.P. za winnego popełnienia czynu z art. 209 § 1 a k.k. w zw. z art. 209 § 1 k.k. na szkodę A. P. i M. P.; V Ka (...) na skutek apelacji pokrzywdzonego W. B. od wyroku Sądu Rejonowego w B., sygn. Il W (...) z dnia 7 grudnia 2020 roku przeciwko R.S. obwinionemu z art. 86 § 1 k.w.; V Ka (...) na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę P.R. oskarżonego o czyn z art. 190 § 1 k.k. popełnionego na szkodę Z.R. od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 21 grudnia 2020 roku o sygn. Il K (...); V Ka (...) na skutek apelacji wywiedzionej przez oskarżyciela publicznego od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 6 sierpnia 2020 roku, przeciwko R.K. oskarżonemu o czyn z art. 190a § 1 k.k.

popelnionego na szkodę D.B., czym działał na szkodę interesu prywatnego H. P., A.P., M. P., W.B., R.S., P. R., Z.R., R.K., D. B. oraz interesu publicznego w zakresie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

W oparciu o przedłożone akta sprawy Sąd Najwyższy ustalił następujące okoliczności stanu faktycznego, które uznał za dostatecznie udowodnione:

D. S. jest sędzią Sądu Rejonowego w Ł. (k.49 – akt I DI (...)).

W tym miejscu Sąd zwraca uwagę, że we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Prokuratura błędnie wskazała, że D. S. jest sędzią Sądu Okręgowego w Ł.

Przechodząc do ustaleń okoliczności stanu faktycznego Sąd Najwyższy ustalił, że 29 lipca 2021 r. ok. godz. 9.00 P.P. kierując samochodem służbowym należącym do Sądu Okręgowego w Ł. jechał z pocztą sądową ulicą (...) w Ł. i w pewnym momencie zauważył z naprzeciwka jadący samochód osobowy m-ki H., którym kierował – jak się później okazało - sędzia Sądu Rejonowego w Ł. – D.S. Ponieważ droga była dwukierunkowa a po prawej stronie były zaparkowane samochody P.P. zatrzymał samochód w ten sposób, żeby umożliwić przejazd nadjeżdżającemu samochodowi. W wyniku jednakże omijania doszło do otarcia obu pojazdów (k 131-138 - tom I).

Zarówno P.P., jak i D.S. wysiedli po tym zdarzeniu z samochodu. D.S. stwierdził jednak, że nie ma czasu, śpieszy się do sądu i poprosił P.P. o zrobienia zdjęć uszkodzeń pojazdu i wezwanie Policji – następnie odjechał i zaparkował samochód na parkingu przed Sądem Okręgowym w Ł., gdzie D.S. orzekał będąc do tegoż Sądu delegowany.

P.P. zgodnie z sugestią D.S. zadzwonił po Policję. Przybyli na miejsce f-sze Policji – N.K. i T.M., którzy ustalili właściciela samochodu m-ki H.. Po ok. godzinie od zdarzenia po rozprawie do czekających na niego P.P. i funkcjonariuszy Policji

zszedł D.S., który oświadczył P.P., że nie chce aby ten miał problemy i winę weźmie na siebie i przyjmie mandat – co też uczynił po wypisaniu mandatu przez f-szy Policji. Następnie poszedł na kolejną rozprawę. Jak zszedł po raz drugi funkcjonariusze rutynowo zbadali D.S. na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. (k.9-10, 49-51, 74-76, 83-85 – tom I).

Przeprowadzone badanie Alcosensorem o godz. 11:22 dało wynik 0,22 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu a o 11:38 – 0,25 mg/l (k.5 – tom I).

Następnie badania powtórzono innym urządzeniem a mianowicie Alcometrem i tak o godz. 12:59 wynik dał 0,12 mg/l, o godz. 13.01 – 0,11 mg/l, o godz. 13:33 - 0,06 mg/l a o 14.04 - 0,00 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu (k. 6 – tom I).

W wyniku przeprowadzonego badania Prokuratura Rejonowa w Ł. wydała postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy D. S. (k.15 – tom I akt).

Jak wynika z zabezpieczonych w aktach sprawy dokumentów w dniu 29 marca 2021 r. D.S. będąc sędzią delegowanym do Sądu Okręgowego w Ł. przewodniczył następującym rozprawom apelacyjnym w sprawach o sygnaturach:

- V Ka 1172/(...) przy czym, rozprawa zgodnie z protokołem została wywołana o godz. 9.25 po której ok. godz. 10.15 zapadł wyrok (k.110- 112 – tom I);

- V Ka 127/(...) - rozprawa zgodnie z protokołem została wywołana o godz. 9.50 po której przed godz. 10.55 zapadł wyrok, rozprawę po ogłoszeniu wyroku zamknięto o godz. 10:55 (k.113- 115 – tom I)

- V Ka 124/(...) - rozprawa zgodnie z protokołem została wywołana o godz. 10.15 po której ok. 10.15 zapadł wyrok (k.116- 118 – tom I)

- V Ka 1327/(...)- rozprawa zgodnie z protokołem została wywołana o godz. 10.45 – ogłoszenie wyroku natomiast sąd odroczył do 7 kwietnia 2021 r. (k.119- 120 – tom I).

Jak wynika z opinii, gdy weźmie się pod uwagę wyniki badań przeprowadzonych Alcosensorem i Alcometrem przy użyciu rachunku retrospektywnego stężenie etanolu we krwi D. S. - w wersji dla niego najkorzystniejszej - wynosiło:

- ok. godz. 9.00 – ok. 0,6 ‰ – 1,0 ‰
- ok. godz. 9.10 – ok. 0,6 ‰ – 1,0 ‰
- ok. godz. 9.25 – 0,6 ‰ – 1,0 ‰

- ok. godz. 9.50 – 0,5 ‰ - 0,9 ‰
- ok. godz. 10.15 - 0,5 ‰ - 0,8 ‰
- ok. godz. 10.45 - 0,4 ‰ - 0,7 ‰

Biegły ponadto w sposób stanowczy stwierdził, że D. S. znajdował się w stanie nietrzeźwości o godz. 9:00, 9:10 oraz o 9:25. W tych godzinach stężenie etanolu we krwi wynosiło między 0,6‰ a 1,0 ‰ a więc w czasie kierowania samochodem osobowym m-ki H. oraz podczas procedowania w czasie pierwszej rozprawy apelacyjnej. Natomiast w godz. 9:50, 10:15 i 10:45 D.S. znajdował się w stanie po spożyciu alkoholu (k. 196-209 – tom I, 216 – 219 – tom II).

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o: protokoły stanu trzeźwości analizatorem wydechu (k. 5-6 – tom I), zeznania świadka: N.K. (k. 9-10, 49-52 – tom I), T.M. (k. 74-77 – tom I), P. P. (k. 83-85- tom I), Z.K. (k. 186-188 – tom I), kopii postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy (k.15- tom I), protokołu zatrzymania rzeczy (k. 57-61 – tom I), opinii biegłego sądowego z zakresu Informatyki i Teleinformatyki przy Sądzie Okręgowym w W. (k. 88-90 – tom I), uwierzytelnione kserokopie protokołów rozpraw i orzeczeń z udziałem sędziego D. S., wokandy, terminarza posiedzeń (k. 107 – 120 – tom I), protokoły oględzin pojazdów (k. 131-138 – tom I), świadectwa wzorcowania (k. 149 – 165 – tom I), opinia biegłego (k. 196-209 – tom I, 216-218 – tom II), kserokopie akt Sądu Okręgowego w Ł. (k.238 – 402 – tom II, 403-528 – tom III).

Sąd ocenił zeznania świadków jako zeznania wiarygodne albowiem są one spójne, a nadto logiczne. Korespondują one z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w tej sprawie w tym z protokołami oględzin, badań zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu i opinią biegłego z zakresu toksykologii.

Opinię biegłego również należy uznać za wiarygodną. Biegły swoją opinię opracował przy wykorzystaniu powszechnie akceptowanych metod badawczych oraz na podstawie prawidłowo zabezpieczonego materiału dowodowego.

Sąd Najwyższy w oparciu o tak ustalone okoliczności stanu faktycznego

zważył co następuje:

Sąd dyscyplinarny może zezwolić na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej jedynie, gdy zostały zgromadzone dostateczne dowody potwierdzające zasadność zarzutu popełnienia przez sędziego przestępstwa (por. uchwała SN z 13 grudnia 2002 r., SNO 45/02, OSNSD 2002, nr 1-2, poz. 50), a zatem niezbędnym warunkiem wydania takiej uchwały jest zebranie przez wnioskodawcę dowodów, które stanowią dostateczną podstawę do przedstawienia sędziemu zarzutu popełnienia przestępstwa i wskazują na duże prawdopodobieństwo jego popełnienia (por. uchwała SN z 11 lutego 2003 r., SNO 2/03, OSNSD 2003, nr 1, poz. 4).

Oceniając przedłożony przez wnioskodawcę materiał dowodowy Sąd Najwyższy stwierdza, że w sposób uzasadniony, w rozumieniu art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej jako: p.u.s.p.) uprawdopodobnił on fakt popełnienia przez sędziego D. S. wskazanego we wniosku występku z art. 178a § 1 k.k.

Strona przedmiotowa czynu sankcjonowanego w art. 178a § 1 k.k. polega na tym, że sprawca, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Powyższe przestępstwo ma charakter formalny.

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do wydania uchwały zgodnie ze złożonym wnioskiem w zakresie pkt I wniosku, albowiem zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez ww. przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 178a § 1 k.k. Przedłożony Sądowi materiał dowodowy, wskazany powyżej, uprawdopodobnia w sposób co najmniej dostateczny sprawstwo sędziego D.S., tym samym uzasadniając wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego D. S. do odpowiedzialności karnej za czyn wskazany we wniosku prokuratora.

Zezwolenie na pociągnięcie sędziego D.S. do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, wywołać musiało zgodnie

z art. 129 § 2 p.u.s.p. konieczność zawieszenia go z urzędu w czynnościach służbowych, co też Sąd Najwyższy, w punkcie trzecim w części dyspozytywnej niniejszej uchwały uczynił.

Sąd Najwyższy, uwzględniając przedmiotowy wniosek we wskazanym zakresie orzekł także, na podstawie art. 129 § 3 p.u.s.p. o obniżeniu wynagrodzenia ww. sędziemu o 50 % na czas trwania zawieszenia. Orzekając o wysokości obniżenia wynagrodzenia w najwyższym dopuszczalnym ustawowo zakresie Sąd wziął pod uwagę fakt, że sędzia D. S. dopuszczając się wskazanego czynu orzekł następnie będąc w stanie nietrzeźwości w jednej ze spraw a w pozostałych będąc pod wpływem alkoholu. Stanowi to ciężkie uchybienie godności sędziego i skutkować musiało tak wysokim obniżeniem wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych.

Sąd Najwyższy natomiast nie uwzględnił wniosku prokuratury w zakresie czynu II albowiem zachowanie, którego opis przedstawił prokurator nie wypełnia znamion czynu określonego w art. 231 k.k. albowiem stanowi ono jedynie w swej konstrukcji delikt dyscyplinarny polegający na uchybieniu godności sędziego.

Przedstawiony przez prokuratora opis czynu nie spełnia podstawowych wymogów określoności tak istotnej z punktu widzenia prawa karnego materialnego a wskazane w opisie czynu przepisy nie mogą stanowić o przekroczeniu uprawnień przy orzekaniu przez sędziego D. S.

Przytoczone bowiem przepisy w opisie projektowanego zarzutu II z jednej strony stanowią o właściwości rzeczowej Sądu Okręgowego w Ł., w którym sędzia D.S. orzekał będąc delegowanym do orzekania właśnie w tym sądzie, o składzie orzeczniczym, celach postępowania karnego a z drugiej strony prokurator w tekście projektowanego zarzutu, który zamierza przedstawić sędziemu D.S. przywołuje tekst roty ślubowania sędziego. Z uzasadnienia wniosku natomiast nie wynika dlaczego te a nie inne przepisy wskazał prokurator. Prokurator jedynie pokrótce je omówił nie wskazując na czym polegać miało przekroczenie uprawnień z tych przepisów wynikających. Co więcej z treści przywołanych w zarzucie przepisów ma wynikać uprawnienie sędziego do orzekania – co jest oczywistą nieprawdą. Uprawnienie do orzekania sędziego wynika z treści art. 179 Konstytucji RP, którego

rozwinięciem jest przepis art. 55 p.u.s.p. W tym konkretnie przypadku nadto oprócz wskazanego przepisu art. 55 p.u.s.p. winien być brany przepis art. 77 przywołanej ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, który określa przesłanki delegacji sędziego do innego sądu. D.S. na mocy m.in. tego przepisu był sędzią uprawnionym do orzekania w Sądzie Okręgowym w Ł. a nie przepisów art. 25 § 3 k.p.k., art. 26 k.p.k., 28 § 1 k.p.k., z art. 29 § 1 k.p.k. oraz z art. 2 § 1 k.p.k.. Nie można – zdaniem Sądu - mylić przepisów określających właściwość rzeczową i skład sądu oraz normujących cele postępowania karnego z uprawnieniami do orzekania. Jest to zabieg z gruntu rzeczy błędny.

Przywoływanie natomiast normy ogólnej, która określa rotę ślubowania nie może być natomiast podstawą zarzutu popełnienia występku z art. 231 k.k. albowiem tego typu zabieg daleko odbiega od zasady określoności czynu, o którym mowa w art. 1 §1 k.k. Oczywiście jest, że przepis art. 231 k.k. jest normą prawa karnego najmniej precyzyjną spośród wszystkich stypizowanych występku i zbrodni skodyfikowanych w kodeksie karnym z 1997 r. Przepisu tego jednakże nie można rozciągać na zachowania, nawet z punktu widzenia odbioru społecznego karygodne, jakim w tym wypadku jest orzekanie przez sędziego w stanie nietrzeźwości czy też po spożyciu alkoholu. Polski ustawodawca jak do tej pory nie zdecydował się na penalizację orzekania sędziego pod wpływem alkoholu tak jak to ma miejsce w przypadku kierowania samochodem będąc w stanie nietrzeźwości. Znamiona przepisu art. 231 k.k. nie są z gumy, które dają się rozciągać na wszelkie karygodne zachowania z punktu widzenia określonych norm społecznych. Zaprezentowany zabieg jest co najmniej błędny i Sąd potraktował go jako postulat *de lege ferenda* w zakresie penalizacji tego typu zachowań na gruncie prawa karnego materialnego.

Nadto należy wskazać, że w opisie czynu II wniosku znalazły się nieuprawnione skróty myślowe, nieuwzględniające w pełni opinii biegłego. Prokurator wskazał, że sędzia orzekał w stanie nietrzeźwości wynoszącej co najmniej 0,6 ‰ do 1,0 ‰ alkoholu we krwi podczas, gdy taką subsumpcję można z pełną odpowiedzialnością dokonać tylko w przypadku rozprawy, która się odbyła w dniu 29 marca 2021 r. o godz. 9:25 w sprawie V Ka (...). Biegły wydając przecież

uzupełniającą opinię wyraźnie wskazał, że na pozostałych rozprawach sędzia D. S. był jedynie w stanie po spożyciu alkoholu (vide k. 216-219 – tom II).

Reasumując przytoczony zarzut II wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego D.S. jest propozycją zarzutu spełniającego wymogi deliktu dyscyplinarnego polegającego na uchybieniu godności sędziego. Nie stanowi on przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 231 §1 k.k. nie dlatego, że nie zawiera on niezbędnego ładunku społecznej szkodliwości, o której mowa w art. 1 §1 k.k. – bo zdaniem Sądu ten element został spełniony przy ocenie czy mamy do czynienia z przestępstwem czy też nie - ale dlatego, że pozostałe znamiona zaproponowane przez prokuratora nie mają odzwierciedlenia w polskiej ustawie karnej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej niniejszej uchwały.